

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA
PRVI ODJEL

ODLUKA

Zahtjevi br. 59359/15 i 16039/16
Petra MARIĆ protiv Hrvatske
i Verica MRĐANOV protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 17. svibnja 2022. u odboru u sastavu:

Alena Poláčková, *predsjednica*,

Raffaele Sabato,

Davor Derenčinović, *suci*,

i Liv Tigerstedt, *zamjenica tajnice Odjela*,

uzimajući u obzir:

zahtjeve (br. 59359/15 i 16039/16) protiv Republike Hrvatske koje su podnositeljice zahtjeva navedene u priloženoj tablici („podnositeljice zahtjeva”) podnijele Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) na razne datume navedene u priloženoj tablici;

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o prigovorima u pogledu prava na obrazloženu odluku i prava na mirno uživanje vlasništva, a da se ostatak zahtjeva br. 59359/15 odbaci kao nedopušten;

očitovanja stranaka;

odluku Vlade Bosne i Hercegovine i Vlade Srbije da ne iskoriste svoje pravo da se umiješaju u postupak (članak 36. stavak 1. Konvencije);

nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

PREDMET SPORA

1. Predmet se odnosi na uzastopne upravne i sudske postupke u kojima su domaće vlasti odbile zahtjeve podnositeljica za isplatu zaostalih mirovina.

2. Rješenjem od 29. lipnja 1998. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje priznao je prvoj podnositeljici pravo na obiteljsku mirovinu od 26. lipnja 1994. (datum smrti njezina supruga).

3. Do 30. travnja 2000. primala je mirovinu od vlasti u Bosni i Hercegovini.

4. Povodom njezina zahtjeva od 17. svibnja 2001. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje počeo joj je isplaćivati obiteljsku mirovinu 1. lipnja 2001.

5. Dana 16. siječnja 2009. prva podnositeljica podnijela je zahtjev za isplatu zaostalih mirovina dospjelih u razdoblju od 26. lipnja 1994. do 24. rujna 2001. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje odbio je njezin zahtjev, a tu su odluku naknadno potvrdili Visoki upravni sud i Ustavni sud.

6. Rješenjem od 2. prosinca 1997. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje priznao je majci druge podnositeljice pravo na obiteljsku mirovinu od 18. studenoga 1991. (datum smrti njezina supruga) s pravom na isplatu od 11. siječnja 1997.

7. Dana 22. studenoga 2002. majka druge podnositeljice podnijela je zahtjev za isplatu zaostalih mirovina dospjelih u razdoblju od 18. studenoga 1991. do 10. siječnja 1997. Nakon majčine smrti 2004. godine druga podnositeljica, u svojstvu nasljednice, preuzela je taj upravni postupak. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje na kraju je odbio njezin zahtjev za isplatu zaostalih mirovina, a tu su odluku naknadno potvrdili Visoki upravni sud i Ustavni sud.

8. U oba predmeta, odbijajući zahtjeve podnositeljica, upravna i pravosudna tijela pozvala su se na članak 87. stavak 2. Zakona o mirovinskom osiguranju iz 1998., kojim je predviđeno da se zaostaci mirovine mogu isplatiti najviše za 12 mjeseci unatrag ako nisu isplaćeni zbog okolnosti koje su izazvali sami korisnici (kao što je nedostavljena obavijest vlastima o promjeni adrese, nedostavljena potvrda o životu ili neobnovljena punomoć i drugo). Međutim, u svojim rješenjima domaća tijela nisu navela okolnosti zbog kojih se ta odredba primjenjivala u predmetima podnositeljica zahtjeva.

9. Podnositeljice zahtjeva pred Sudom su prigovorile, na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije, da je do povrede njihova prava na obrazloženu odluku došlo jer domaća tijela nisu navela okolnosti koje su opravdale primjenu gore navedene odredbe u njihovim predmetima i jer Visoki upravni sud i Ustavni sud nisu odgovorili na njihovu tvrdnju da uvjeti za primjenu te odredbe nisu bili ispunjeni. Prigovorile su i, na temelju članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, da su odluke domaćih tijela predstavljale povredu njihova prava na mirno uživanje vlasništva.

OCJENA SUDA

10. Uzimajući u obzir sličan predmet spora podnesenih zahtjeva, Sud smatra prikladnim ispitati ih zajedno u jednoj odluci.

11. Sud primjećuje da na temelju članka 5. stavka 2. Zakona o mirovinskom osiguranju iz 1998., u vezi s mjerodavnim odredbama Zakona o obveznim odnosima kojima je utvrđena zastara za povremene tražbine, isplata mjesečnih svota mirovine u pravilu zastarijeva nakon tri godine. To potvrđuje sudska praksa hrvatskog Vrhovnog suda (vidi, primjerice, odluke br. Rev 869/00-2 od 10. ožujka 2004., Rev 49/07-2 od 15. veljače 2007., Rev 27/06-2 od 3. travnja 2007., Rev 976/03-2 od 10. svibnja 2007., Rev 568/06-2 od 18. srpnja 2007., Rev 110/07-2 od 12. ožujka 2008., Rev 939/08-2 od 24. lipnja 2010. i Rev 364/09-2 od 28. travnja 2011.).

12. Prva podnositeljica je dana 16. siječnja 2009. podnijela zahtjev za isplatu zaostalih mirovina dospjelih u razdoblju od 26. lipnja 1994. do 24. rujna 2001. (vidi stavak 5. ove odluke). U predmetu druge podnositeljice taj je zahtjev podnesen 22. studenoga 2002. u odnosu na zaostale mirovine dospjele u razdoblju od 18. studenoga 1991. do 10. siječnja 1997. (vidi stavak 7. ove odluke). To znači da su oba zahtjeva podnesena izvan općeg zakonskog roka zastare od tri godine te bi stoga bili odbijeni čak i da članak 87. stavak 2. Zakona o mirovinskom osiguranju iz 1998. nije bio primijenjen u predmetima podnositeljica zahtjeva.

13. U tim okolnostima Sud utvrđuje da podnositeljice zahtjeva nisu pretrpjele značajnu štetu zbog navodnih povreda kojima se prigovara (vidi, *mutatis mutandis*, *Grozđanić i Gršković-Grozđanić protiv Hrvatske*, br. 43326/13, stavak 128., 28. siječnja 2021.).

14. Sud nadalje primjećuje da je uspostavio jasnu i opsežnu sudska praksu u vezi s prigovorima koji se odnose na obrazloženu odluku i isplatu zaostalih mirovina, što uključuje i predmete koji su se vodili protiv Hrvatske (vidi, primjerice, *Jaćimović protiv Hrvatske*, br. 22688/09, stavci 46. – 53., 31. listopada 2013., i *Čekić i drugi protiv Hrvatske* (odl.), br. 15085/02, 9. listopada 2003.). Stoga se ispitivanjem osnovanosti prigovora podnositeljica zahtjeva ne bi ništa dodalo u tom pogledu. Sud stoga zaključuje da interesi poštovanja ljudskih prava zajamčenih Konvencijom i dodatnim protokolima ne zahtijevaju ispitivanje osnovanosti ovih prigovora.

15. S obzirom na gore navedena utvrđenja, Sud utvrđuje da su ovi zahtjevi nedopušteni na temelju članka 35. stavka 3. točke (b) Konvencije jer podnositeljice zahtjeva nisu pretrpjele značajnu štetu te da se stoga moraju odbaciti sukladno članku 35. stavku 4.

16. S obzirom na ovaj zaključak, Sud ne smatra potrebnim ispitati preliminarne prigovore Vlade o poštovanju šestomjesečnog roka i neiscrpljivanju domaćih pravnih sredstava.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

odlučuje spojiti zahtjeve;

utvrđuje da su zahtjevi nedopušteni.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 9. lipnja 2022.

Liv Tigerstedt
Zamjenica tajnice

Alena Poláčková
Predsjednica

PRILOG

Br.	Broj zahtjeva	Naziv predmeta	Podnesen dana	Podnositeljica zahtjeva Godina rođenja Prebivalište Državljanstvo	Zastupa je
1.	59359/15	Marić protiv Hrvatske	23. 11. 2015.	Petra MARIĆ 1936. Stanari državljanica Bosne i Hercegovine	Stanimir RAUKOVIĆ
2.	16039/16	Mrđanov protiv Hrvatske	16. 3. 2016.	Verica MRĐANOV 1953. Stapar srpsko	Sonja SAVIN

© 2022 Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava

Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava provjerio je točnost prijevoda, te proveo lekturu i pravnu redakciju istoga